

ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДНУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ
ОСВІТИ»

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МАЛОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВІТОЛЬДА ПЛЕЦЬКОГО В
ОСВЕНЦІМІ
УНІВЕРСИТЕТ ПРИКЛАДНИХ НАУК В М. ЕЛЬБЛОНГ
СОПОТСЬКА ВИЩА ШКОЛА

AKADEMIA
NAUK STOSOWANYCH
w ELBLĄGU

SOPOCKA
SZKOŁA WYŻSZA

**СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ НАУКИ Й ОСВІТИ
В УМОВАХ ПОГЛИБЛЕННЯ
ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ**

**Збірник тез доповідей за матеріалами
IV Міжнародної науково-практичної конференції**

Мукачево
16 травня 2024 року

УДК [005.332.2:001:378]:339.92(477:4)(043.2)

*Рекомендовано до поширення через мережу Інтернет
науково-технічною радою Мукачівського державного університету
(протокол № 4 від «16» травня 2024 р.)*

С 91

Сучасні тенденції розвитку науки й освіти в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів : збірник тез доповідей за матеріалами IV Міжнародної науково-практичної конференції (16 травня 2024 р., м. Мукачево). Мукачево : Вид-во МДУ, 2024. 488 с.

У збірнику представлено тези доповідей за матеріалами IV Міжнародної науково-практичної конференції «Сучасні тенденції розвитку науки й освіти в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів». Учасниками конференції розглянуто проблеми та перспективи розвитку педагогічної освіти, психолого-педагогічні аспекти професійного становлення особистості, сучасні орієнтири розвитку економіки, управління та інженерії, актуальні проблеми менеджменту, індустрії гостинності, суспільно-географічних та культурологічних досліджень.

Видання розраховане на науковців, педагогів, викладачів, здобувачів вищої освіти, які займаються науково-дослідною роботою.

Редакційна колегія:

Щербан Т.Д. – д-р психол. наук, професор (голова);

Гоблик В.В. – д-р екон. наук, професор;

Кобаль В.І. – канд. пед. наук, професор;

Пігош В.А. – канд. екон. наук, доцент;

Максютова О.В. – PhD, провідний фахівець ВНТД

Відповідальність за достовірність фактів, власних імен, цитат, цифр та інших відомостей несуть автори публікації.

© Мукачівський державний університет, 2024

ПУБЛІЧНИХ ПОСЛУГ.....	416
УГРИН А. М., БОКША Н. І., СЕДОУХОВА Є. В. КОНСТРУКТИВНО-ДЕКОРАТИВНІ ТА ТЕХНОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ЖІНОЧИХ НАРОДНИХ СОРОЧОК БОЙКІВ ЗАКАРПАТТЯ.....	419
ФЕСР А. Є. РОЗВИТОК ГІРСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ В УМОВАХ ДИВЕРСИФІКАЦІЇ.....	421
ФОРДЗЮН Ю.І., КАБАЦІЙ В.М., ЖИГУЦ Ю.Ю., ЛЕГЕТА Я.П. КОМПЛЕКСНЕ ДИФУЗІЙНЕ НАСИЧЕННЯ СТАЛЕЙ В ПОЛІМЕРВМІСНИХ СЕРЕДОВИЩАХ	423
ЦИГАК О. О., КЛЮЧОВІ ТЕНДЕНЦІЇ, ЯКІ ФОРМУЮТЬ ЕКОНОМІКУ, УПРАВЛІННЯ ТА ІНЖЕНЕРІЮ.....	425
ЧЕРНИЧКО Т. СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ В УПРАВЛІННІ ПЕРСОНАЛОМ: ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ БЛОКЧЕЙНУ.....	426
<i>РОЗДІЛ 4. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ МЕНЕДЖМЕНТУ, ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ, СУСПІЛЬНО-ГЕОГРАФІЧНИХ ТА КУЛЬТУРОЛОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ</i>	
ГОБЛИК-МАРКОВИЧ Н.М., ВІТВИЦЬКИЙ О.М., ГОНЧАРОВА А. СТІЙКІСТЬ ІНДУСТРІЇ ТУРИЗМУ ТА ГОСТИННОСТІ: СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ ТА АДАПТАЦІЇ ДО КРИЗОВИХ УМОВ.....	429
ГОБЛИК-МАРКОВИЧ Н.М., КОЗАЧОК О.О. ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ БІЗНЕС-ПРОЦЕСАМИ В ТУРИЗМІ.....	432
ГОБЛИК-МАРКОВИЧ Н.М., СИМАКОВА В.С. РОЛЬ КОРПОРАТИВНОЇ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ В УПРАВЛІННІ ПІДПРИЄМСТВАМИ СФЕРИ ГОСТИННОСТІ: ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ.....	434
ДІДОВИЧ Ю.О., МЕДВІДЬ Л. І. ПРОСТОРОВА ОРГАНІЗАЦІЯ ТУРИЗМУ ПОЛЬЩІ.....	436
ЛІТЬО Г.Ф., САВЧАК А.В., БИСЬМАК В.В. НАУКОВИЙ ДОСВІД СУСПІЛЬНО-ГЕОГРАФІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ СОЦІАЛЬНОЇ РЕГІОНАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ..	438
ЛІТЬО Т.І., ЧЕРКАШИН В.А. ЦИФРОВИЙ ТУРИЗМ. РОЛЬ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ТУРИСТИЧНІЙ ГАЛУЗІ.....	440
КАМПОВ О.М., МЕДВІДЬ Л. І. ОСНОВНІ ПОНЯТТЯ ІНКЛЮЗИВНОГО ТУРИЗМУ.....	442
КАМПОВ Н.С., КАСИНЕЦЬ О.В. ТУРИСТИЧНИЙ ІНФОРМАЦІЙНИЙ ЦЕНТР ЯК СКЛАДОВА ТУРИСТИЧНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ.....	444
КОВАЧ В.В., МЕДВІДЬ Л. І. ТУРИСТИЧНА ІНФРАСТРУКТУРА ТА ЇЇ СКЛАДОВІ.....	446
ЛИЗАНЕЦЬ А.Г., ГОЙДА В.Ю. ЕВОЛЮЦІЯ ФУНКЦІОНАЛЬНОГО ПІДХОДУ ДО МЕНЕДЖМЕНТА ОСВІТНЬОГО ЗАКЛАДУ.....	448
МАЛЕЦЬ О.О. , МАЛЕЦЬ Н.Б., БАБИНЕЦЬ М. М. КУЛЬТУРНО-ОСВІТНЯ ТА МУЗЕЄЗНАВЧА ДІЯЛЬНІСТЬ «ЕТНОГРАФІЧНОГО ТОВАРИСТВА ПІДКАРПАТСЬКОЇ РУСЬ» ПЕРШОЇ ПОЛОВИНИ ХХ СТОЛІТТЯ.....	451
МИКУЛАНИНЕЦЬ С., МИКУЛАНИНЕЦЬ В. ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ РЕКРЕАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В РЕГІОНАХ.....	453
МІЛАШОВСЬКА О.І., ГЛУШКО К.Є. ФАКТОРИ ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ОБСЛУГОВУВАННЯ НА ПІДПРИЄМСТВАХ СФЕРИ ГОСТИННОСТІ.....	455
ОЛІЙНИК В.В., СОСКИДА В. Я. ФЕНОМЕН ДЕРЕВ'ЯНОЇ ХРАМОВОЇ АРХІТЕКТУРИ ЗАКАРПАТТЯ.....	457
ПАНКОВА О.М., МІШКО Д.В. ВИКОРИСТАННЯ ЙОДКАЗЕЇНУ В ТЕХНОЛОГІЇ ХЛІБОБУЛОЧНИХ ВИРОБІВ ДЛЯ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ.....	460
ПАПП В.В., БОШОТА Н.В., ГОРВАТ З.С. СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ	

РОЗДІЛ 4. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ МЕНЕДЖМЕНТУ, ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ, СУСПІЛЬНО-ГЕОГРАФІЧНИХ ТА КУЛЬТУРОЛОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

покращиться управління та регулювання туристичною діяльністю на державному та регіональному рівнях, що відобразиться на розвиток туризму в цілому.

Література:

1. Музиченко-Козловська О. В. Туристично-інформаційний центр як елемент інноваційної інфраструктури туризму. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Проблеми економіки та управління.* 2013. №754. С.47-52.
2. Офіційний сайт Всесвітньої туристичної організації (UNWTO World Tourism Organization). URL: <http://www2.unwto.org/>.
3. Музиченко-Козловська О.В. Механізм започаткування та функціонування туристичного кластера. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Логістика.* 2006. -№552. С.267-273.

УДК 338.48-1/-6:338.482(043.2)

КОВАЧ В.В.

здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти
спеціальності 242 «Туризм і рекреація»,

МЕДВІДЬ Л. І.

кандидат економічних наук,
доцент кафедри географії та суспільних дисциплін
Мукачівський державний університет

ТУРИСТИЧНА ІНФРАСТРУКТУРА ТА ЇЇ СКЛАДОВІ

Туристична сфера не може успішно розвиватися без відповідної туристичної інфраструктури, яка забезпечує матеріально-технічну складову туризму і задовольняє різноманітні потреби туристів. Добре розвинута туристична інфраструктура сприяє формуванню конкурентоспроможного та привабливого туристичного продукту. Вона є головним чинником ефективного використання рекреаційних ресурсів.

Незважаючи на значну кількість наукових праць, пов'язаних з дослідженням туристичної інфраструктури, сьогодні не існує єдиного її визначення. Науковий пошук в цій сфері визначаються багатогранністю підходів та авторських позицій щодо трактування сутності туристичної інфраструктури.

Закон України «Про внесення змін і доповнень до Закону України «Про туризм» визначає туристичну інфраструктуру, як сукупність певних суб'єктів туристичної діяльності (готелі, туристичні комплекси, кемпінги, мотелі, пансіонати, підприємства харчування, транспорту, заклади культури, спорту тощо), які забезпечують прийом, обслуговування та перевезення туристів [1]. Отже, туристична інфраструктура – це елементи, які беруть участь у наданні туристичних послуг – споруди, транспортні шляхи, засоби комунікації.

Енциклопедичний словник-довідник з туризму тлумачить туристську інфраструктуру, як «сукупність додаткових галузей і закладів, які організовують та обслуговують індустрію туризму та туристську діяльність в

РОЗДІЛ 4. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ МЕНЕДЖМЕНТУ, ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ, СУСПІЛЬНО-ГЕОГРАФІЧНИХ ТА КУЛЬТУРОЛОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

цілому» [2]. Ми вважаємо, що дане тлумачення повністю не розкриває сутності туристичної інфраструктури.

У наукових дослідженнях О.О. Любіцевої, туристична інфраструктура розглядається як туристичний ресурс, що об'єднує підприємства розміщення, харчування, транспорту, екскурсійного обслуговування та проведення дозвілля [3] Ми не можемо не погодитися з даним трактуванням, адже на нашу думку, воно дуже вдало характеризує туристичну інфраструктуру та її складові елементи.

У своїх працях Г.Є. Долгопола та Я.С. Корабельнікова зазначають, що інфраструктуру у туристичній галузі складають будинки та споруди, транспортне сполучення, заклади культури та мистецтва, а також інші супутні об'єкти, що беруть участь у наданні туристичних послуг. Дане визначення вказує, що туристична інфраструктура має свою структуру, як і кожна система, потребує постійного розвитку та модернізації. Науковцями виділяється дві групи туристичної інфраструктури: основна (виробнича) – заклади розміщення, харчування, транспорт; супутня – заклади культури, торговельно-розважальні, спортивні заклади та інші [4].

Варто відмітити, тлумачення туристичної інфраструктури С. П. Кузиком. Автор зазначає, що до складу туристичної інфраструктури входять підприємства, установи та заклади, діяльність яких пов'язана із задоволенням потреб туристів та спрямована на їх оздоровлення та відпочинок [5]. На думку автора, сприяють якісному обслуговуванню та збільшенню кількості туристичних потоків транспортне сполучення та об'єкти розміщення, що забезпечують стабільні умови функціонування об'єктів туризму.

Варте уваги трактування туристичної інфраструктури науковцями Л. М. Черчик, О. В. Міщенко та І. В. Єрко, які у спільній монографії підкреслюють визначальне місце матеріально-технічної бази та інфраструктури туристично-рекреаційної сфери. Матеріально-технічну базу становлять санаторії, пансіонати, туристичні бази, табори відпочинку та оздоровлення, туристично-екскурсійні центри, установи, організації та управління туристично-рекреаційною діяльністю регіону та ін. За функціональним призначенням інфраструктура територіально-рекреаційної системи поділяється на виробничу (транспорт, зв'язок, будівельна сфера, водо- та енергопостачання) і соціальну (готелі, мотелі, кемпінги, приватні будинки, транспортні організації, що надають послуги перевезення, інформаційні центри, підприємства з виробництва і продажу товарів туристичного попиту, підприємства торгівлі, громадського харчування, побутового обслуговування, культурно-розважальні та медичні установи) [6].

Отже, на нашу думку, туристична інфраструктура є основою розвитку туризму та використання існуючих рекреаційно-туристичних ресурсів. Туристична інфраструктура забезпечує велику кількість послуг, необхідних для задоволення потреб туристів і збільшення їх кількості, а також комфортного

РОЗДІЛ 4. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ МЕНЕДЖМЕНТУ, ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ, СУСПІЛЬНО-ГЕОГРАФІЧНИХ ТА КУЛЬТУРОЛОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

перебування в пункті призначення, а саме це транспорт, об'єкти проживання та харчування та інші допоміжні установи.

Література:

1. Туристична діяльність. Нормативна база/упор. О. М. Роїна. К.: КНТ, 2005.
2. Енциклопедичний словник-довідник з туризму/ [авт.-уклад В.А. Смолій, В.К. Федорченко, В.І.Цибух]. К.:Слово, 2006.
3. Любіцева, О.О. Ринок туристичних послуг (геопросторові аспекти). Київ: Альтерпрес, 2008.
4. Долгопола Г.Є., Корабельнікова Я.С. Туристична інфраструктура: до проблеми визначення та функціонування державно-приватного партнерства. *Між. наук.-практ. Інтернет-конф. «Актуальні питання підвищення конкурентоспроможності держави, бізнесу та освіти у сучасних економічних умовах»*. URL: http://tourlib.net/statti_rus/dolgopola.htm
5. Кузик, С.П. Теоретичні проблеми туризму: суспільно-географічний підхід. Львів: Видав. Центр ЛНУ ім. Ів. Франка, 2010.
6. Черчик Л. М., Міщенко О. В., Єрко І. В. Туристично-рекреаційний комплекс Волинської області: передумови розвитку: Монографія. Ч. 1., МОНУ. Луцьк: СНУ імені Лесі Українки, 2014. 128 с.

УДК 65.012.4:378.147:004

ЛИЗАНЕЦЬ А.Г.

кандидат економічних наук, доцент,

доцент кафедри менеджменту, управління економічними процесами та туризму

ГОЙДА В.Ю.

здобувач ОС «бакалавр» спеціальності 073 «Менеджмент»

Мукачівський державний університет

ЕВОЛЮЦІЯ ФУНКЦІОНАЛЬНОГО ПІДХОДУ ДО МЕНЕДЖМЕНТУ ОСВІТНЬОГО ЗАКЛАДУ

Однією з найголовніших складових успіху будь-яких організацій є використання менеджменту, тобто науково обґрунтованої та якісно побудованої системи управління. В сучасних умовах менеджмент є актуальним як для бізнесових структур, так і для будь-яких організацій, в тому числі освітніх. Необхідність підвищення ефективності функціонування в умовах постійних змін та невизначеності середовища актуалізує потребу вдосконалення процесів управління освітніх закладів.

Освітній менеджмент є специфічним видом управлінської діяльності, що включає в себе комплекс принципів, методів, організаційних форм і технологічних прийомів управління освітніми системами різних типів і видів, спрямованих на їхнє становлення, ефективне функціонування і розвиток [1].

Так, зокрема, управління школою є особливою діяльністю, в якій її суб'єкти за допомогою основних функцій (планування, організації, керівництва і контролю) забезпечують організованість (інтегрованість) спільної взаємодії учнів, педагогів, батьків і її спрямованість на досягнення освітніх цілей і цілей розвитку закладу [1].

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>